

HAC SÛRE-İ ŞERİF'İ

(22. Sûre)

(Medine döneminde inmiştir. 78 âyettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm.

- 1.** Ey insanlar! Rabbinizden korkun! Çünkü kıyamet saatinin zelzelesi, şüphesiz ki çok büyük bir şeydir.
- 2.** Onu gördüğünüz gün, her emzikli kadın emzirdiğini unuttur, her hamile kadın çocuğunu düşürür. İnsanları da sarhoş bir halde görürsün! Halbuki onlar sarhoş değillerdir. Fakat Allah'ın azabı pek şiddetlidir.
- 3.** İnsanlardan kimi de var ki Allah hakkında, bir bilgisi olmadığı halde tartışır da her azgın şeytanın ardına düşer.
- 4.** Onun hakkında şöyle yazılmıştır: Kim onu dost edinirse, bilsin ki o kendisini saptırır ve alevli ateşin azabına sürükler.
- 5.** Ey insanlar! Eğer öldükten sonra tekrar dirilmekten şüphede iseniz, gerçek şu ki; biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra pıhtılaşmış kandan, sonra yapısı belli belirsiz bir çiğnem etten yarattık. Ki, size kudret ve hikmetimizi açıkça gösterelim. Dilediğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde durdururuz. Sonra sizi bir bebek olarak çıkarırız. Daha sonra da güçlü kuvvetli bir çağa eriştiririz. Sizden kimine ölüm gelip çatar. Kiminiz ömrünün en kötü çağına, yaşlılık devresine ulaştırılır, bilirken bir şey bilmez olur. Yeryüzünü kurumuş ölmüş görürsünüz. Fakat biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman harekete geçer, kabarıp ve her çeşit güzel bitkilerden çift çift yetişir.
- 6.** Bu böyledir. Muhakkak ki Allah tek gerçektir. (Her şey O'nunla var olmuştur). Ölülere O diriltiyor ve O her şeye kâdirdir.
- 7.** Kıyamet saati mutlaka gelecektir, onda hiç şüphe yoktur. Allah kabirlerdeki kimseleri diriltip kaldıracaktır.
- 8.** İnsanlar içinde öylesi var ki; ne bir bilgisi, ne doğruya götüren bir rehberi, ne de aydınlatıcı bir kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır durur.
- 9.** Allah'ın yolundan saptırmak için yanını eğip büker. (Büyüklenerek yüzünü çevirir). Onun için dünyada bir rezillik vardır, kıyamet gününde ise ona yangın azabını tattırırız.
- 10.** "İşte bu, senin iki elinle öne sürdüğün şeyler yüzündendir. Yoksa Allah kullarına aslâ zulmedici değildir."
- 11.** İnsanlardan kimi de, Allah'a bir yar kenarındaymış gibi kulluk eder. Eğer kendisine bir hayır dokunursa buna pek memnun olur. Başına bir belâ gelirse yüzüstü döner. Dünyayı da ahireti de kaybeder. İşte apaçık kayıp budur.
- 12.** O, Allah'ı bırakıp da kendisine fayda ve zarar vermeyecek şeylere tapar. İşte en uzak sapıklık budur.
- 13.** O, kendisine faydasından çok zararı olana tapınır. O ne kötü bir yardımcı, ne kötü bir arkadaşdır!

14. Muhakkak ki Allah iman edip sâlih ameller işleyen kimseleri, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. Şüphesiz ki Allah dilediğini yapar.

15. Her kim Allah'ın ona (Peygamber'e) dünyada ve ahirette yardım etmeyeceğini sanıyorsa, o kimse tavana bağladığı bir ipe kendini assın. Sonra kessin de bir baksın, acaba bu hilesi içindeki öfkeyi giderecek mi?

16. İşte biz böylece onu açık açık âyetler hâlinde indirdik. Şüphesiz ki Allah dilediğine hidayet eder.

17. Şüphesiz ki iman edenler, yahudiler, sâbiîler, hıristiyanlar, mecusiler ve müşrik olanlar arasında Allah kıyamet gününde kesin hükmünü verecektir. Allah her şeye şâhittir.

18. Göklerde ve yerde olanların, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların bir çoğunun Allah'a secde ettiklerini görmüyor musun? Bir çoğunun üzerine de azap hak olmuştur. Allah kimi hor ve hakir kılsa, artık ona ikramda bulunacak bir kimse yoktur. Şüphesiz ki Allah dilediğini yapar.

19. İşte birbirine hasım iki zümre. Bunlar Rableri hakkında çekiştiler. Kâfirler için ateşten elbiseler biçilmiştir. Başlarının üstünden de kaynar su dökülür.

20. Bununla karınlarındaki şeyler ve derileri eritilir.

21. Bir de onlar için demirden kamçılar vardır.

22. Her ne zaman ateşten, onun ıstırabından çıkmak isteseler, her defasında geri çevrilirler ve onlara: "Yangın azabını tadın!" denilir.

23. Şüphesiz ki Allah iman edip sâlih amellerde bulunanları altlarından ırmaklar akan cennetlere sokar. Orada altın bilezikler takınırlar ve incilerle süslenirler. Oradaki elbiseleri de ipektir.

24. Onlar sözün en güzeline hidayet edilmişler, kendisine çok hamdedilen Allah'ın doğru yoluna eriştirilmişlerdir.

25. İnkâr edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlarla, ister yerli ister yabancı olsun bütün insanları eşit kıldığımız Mescid-i haram'dan çevirenler var ya! Kim orada zulüm ile haktan sapmak isterse, ona yakıcı bir azap tattırırız.

26. Bir zamanlar İbrahim'e Beytullah'ın yerini hazırlamış ve (Ona şöyle demiştik): "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, orada kıyama duranlar, rükû edenler ve secdeye varanlar için beytimi temiz tut!"

27. "İnsanları Hacc'a çağır, yürüyerek ve uzak yollardan gelen bineklere binerek sana gelsinler."

28. "Tâ ki kendilerine âit bir takım faydaları yakînen görsünler. Allah'ın onlara rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken, O'nun adını ansınlar. Siz de bunlardan yiyin, hem de yoksula fakire yedin."

29. "Sonra kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atik'i tavaf etsinler."

30. İşte böyle. Her kim Allah'ın yasaklarına tâzim ederse bu, Rabbinin katında kendisi için daha hayırlıdır. (Haram olduğu) size okunanların dışında kalan hayvanlar size helâl kılındı. O halde murdar olan putlardan kaçınınız ve yalan sözden çekiniz.

31. O'na ortak koşmadan, Allah'ın hanifleri (birleyenleri olun). Allah'a ortak koşan kimse, gökten düşüp de kuşların kaptığı veya rüzgarın bir uçuruma attığı şeye benzer.

32. İşte böyle. Kim Allah'ın nişânelerine (hükümlerine) tâzim ederse, bu kalplerin takvâsındandır.

33. Onlarda belli bir süreye kadar sizin için faydalar vardır. Sonra varacakları yer Beyt-i Atik'tir.

34. Biz her ümmet için kurban kesmeyi meşru kıldık. Tâ ki Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanların üzerine Allah'ın adını ansınlar. Sizin ilâhınız bir tek ilâhtır. Yalnız O'na teslim olun. Gönülden boyun bükenleri müjdele!

35. Onlar o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri titrer. Başlarına gelene sabrederler, namazı kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.

36. Biz kurbanlık develeri sizin için Allah'ın nişanelerinden kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır. Ön ayakları bağlı olduğu halde keserken Allah'ın adını anın. Yanları üstüne düştüklerinde ise onlardan yiyeceğinizi. Kanaat edip istemeyene de, isteyene de yedirin. Şükredersiniz diye onları böylece sizin emrinize musahhar kıldık.

37. Boğazlanan kurbanlık hayvanların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan sizin takvânızdır. Sizi hidayete erdirdiği için Allah'ı tekbir edersiniz diye, O bunları size musahhar kıldı. İhsan edenleri müjdele!

38. Şüphesiz ki Allah iman edenleri müdafaa eder. Allah, hâin ve nankör hiç kimseyi sevmez.

39. Zulüm ve haksızlığa uğratarak kendisine savaş açılan kimselerin, karşı koyup savaşmasına izin verildi. Allah onlara yardım etmeye elbette kâdirdir.

40. Onlar ki, başka değil, sırf: "Rabbimiz Allah'tır." dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarılmışlardır. Şüphesiz ki Allah, bir kısım insanları diğer bir kısmı ile bertaraf edip savmasaydı; manastırlar, kiliseler, havralar ve içlerinde Allah'ın ismi çok çok anılan meşitler yıkılır giderdi. Allah kendisine yardım edenlere elbette yardım eder, şüphesiz ki Allah pek kuvvetlidir, aziz olandır.

41. Onlar ki, eğer biz kendilerine yeryüzünde iktidar mevkie verirdik namazı kılarlar, zekâtı verirler, iyiliği emreder, kötülükten nehyederler. Bütün işlerin sonucu Allah'a âittir.

42. Resulüm! Eğer onlar seni yalanlıyorlarsa, bil ki onlardan önce Nuh, Âd ve Semud kavimleri de yalanlamışlardı.

43. İbrahim kavmi de Lut kavmi de yalanlamıştı.

44. Medyen halkı da (yalanlamıştı), Musa da yalanlanmıştı. Ben de kâfirlere önce mühlet verdim, sonra onları yakalayiverdim. Beni tanımamak nasılmış görsünler!

45. Nice şehirlerin halkını, zulmederken helâk edip yok ettik. Artık çatıları çökmüş, kuyuları körelmiş, sarayları yıkılmıştır.

- 46.** Hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Ki, düşünecek kalplere ve duyacak kulaklara sahip olsunlar. Gerçek şu ki yalnız gözler kör olmaz, sinelerde olan kalpler de körleşir.
- 47.** Onlar senden azabın çabuk gelmesini istiyorlar. Allah sözünden aslâ caymaz. Doğrusu Rabbinin katında bir gün, sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir.
- 48.** Nice memleket var ki, zulümlerine devam ederlerken mühlet verdim, sonunda onları yakaladım. Dönüş yalnız banadır.
- 49.** De ki: "Ey insanlar! Ben sizin için ancak apaçık bir uyarıcıyım."
- 50.** İman edip sâlih amel işleyenler için bağışlama ve bol rızık vardır.
- 51.** Âyetlerimiz hakkında (onları boşa çıkarmak için) birbirlerini geri bırakırcasına yarışanlar var ya, işte onlar cehennemliklerdir.
- 52.** Resulüm! Biz senden önce ne zaman bir resul ve nebi göndermişsek, bir şeyi arzuladığında şeytan mutlaka onun arzusuna vesvese karıştırmak istemiştir. Ne var ki Allah, şeytanın attığını iptal eder. Sonra kendi âyetlerini muhkem kılar, sağlamlaştırır. Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
- 53.** Böylece Allah şeytanın attığı vesveseleri, kalplerinde hastalık bulunan ve kalpleri kaskatı olan kimseler için bir imtihan vesilesi yapar. Zâlimler, gerçekten derin bir ayrılık içindedirler.
- 54.** Bir de bu, kendilerine ilim verilenlerin onun Rabbinden gelen bir gerçek olduğunu bilip ona inanmaları ve bu sayede kalplerinin huzur ve itminana kavuşması içindir. Şüphesiz ki Allah iman edenleri mutlaka dosdoğru bir yola iletir.
- 55.** İnkâr edenler, kendilerine o saat ansızın gelinceye, yahut da o kısır günün azabı kendilerine gelinceye kadar onun hakkında hep şüphe içindedirler.
- 56.** O gün mülk Allah'ındır, onların arasında hükmeder. İman edip sâlih amel işleyenler Na'im cennetlerindedirler.
- 57.** Kâfir olup âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar için alçaltıcı bir azap vardır.
- 58.** Allah yolunda hicret edip de sonra öldürülen veya ölenlere Allah elbette güzel bir rızık verecektir. Hiç şüphesiz ki Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır.
- 59.** Andolsun ki onları hoşnud olacakları bir yere yerleştirecektir. Şüphesiz ki Allah çok iyi bilendir, hilim sahibidir.
- 60.** Bu böyledir. Her kim kendisine uygulanan cezanın dengi ile karşılık verir de, bundan sonra kendisine yine saldırılırsa, Allah ona mutlaka yardım edecektir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayıcı, mağfiret edicidir.
- 61.** İşte bu böyledir. Zira Allah geceyi gündüzün içine sokuyor, gündüzü de gecenin içine sokuyor. Allah işitendir, görendir.
- 62.** Bu böyledir. Çünkü Allah hakkın tâ kendisidir. Onu bırakıp da taptıkları şeyler ise bâtıldan başka bir şey değildir. Şüphesiz ki Allah yücedir, büyüktür.
- 63.** Görmez misin ki, Allah gökten bir su indirir de bu sayede yeryüzü onunla yemyeşil kesiliverir. Şüphesiz ki Allah Lâtif'tir, her şeyden haberdardır.

- 64.** Göklerde ve yerde olanlar O'nundur. Muhakkak ki Allah zengindir, hamedilmeye lâyıktır.
- 65.** Görmedin mi? Allah yerde olanları ve emriyle denizde akıp giden gemileri buyruğunun altına vermiştir. Göğü de, kendi izni olmadıkça yerin üzerine düşmemesi için O tutar. Doğrusu Allah insanlara çok şefkatli çok merhametlidir.
- 66.** O Allah ki, sizi diriltti. Sonra sizi öldürür ve sonra yine diriltir. Gerçekten insan çok nankördür.
- 67.** Biz her ümmete bir ibadet yolu tayin ettik, onlar ona göre ibadet etmektedirler. Öyleyse bu hususta sizinle çekişmesinler. Sen Rabbine dâvet et, şüphesiz ki sen dosdoğru bir hidayet üzerindesin.
- 68.** Eğer sizinle mücadeleye girişirlerse de ki: "Allah yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir."
- 69.** Allah, ayrılığa düştüğünüz hususlarda kıyamet günü aranızda hüküm verecektir.
- 70.** Bilmez misin ki, Allah yerde ve gökte ne varsa hepsini bilir. Bu, bir kitapta (Levh-i mahfuz'da) mevcuttur. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır.
- 71.** Onlar Allah'ı bırakıp da, Allah'ın onlar hakkında hiçbir delil indirmediği ve kendilerinin dahi hakkında bilgi sahibi olmadıkları şeylere tapıyorlar. Zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.
- 72.** Âyetlerimiz açık açık kendilerine okunduğu zaman, kâfirlerin suratlarında hoşnutsuzluk sezersin. Onlar âyetlerimizi okuyanlara neredeyse saldıracak gibi oluyorlar. Onlara de ki: "Size bundan (bu kin ve öfkenizden) daha kötü bir şey haber vereyim mi? Ateş! Allah onu kâfirlere vâdetmiştir. O ne kötü bir dönüş yeridir!"
- 73.** Ey insanlar! Size bir misal verilmektedir, şimdi onu dinleyin! Şüphesiz ki sizin Allah'ı bırakıp da yaptıklarınız bu iş için bir araya gelseler dahi bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapsa, onu da geri alamazlar. İsteyen de âciz, istenen de.
- 74.** Onlar Allah'ı lâyıkıyla takdir edip bilemediler. Şüphesiz ki Allah çok kuvvetlidir, Azîz'dir.
- 75.** Allah hem meleklerden elçiler seçer, hem de insanlardan. Şüphesiz ki Allah işitendir, görendir.
- 76.** O, onların önlerinde olanı da arkalarında olanı da bilir. Bütün işler Allah'a döndürülür.
- 77.** Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin ve iyilik yapın ki kurtuluşa eresiniz.
- 78.** Allah yolunda nasıl cihad etmek gerekiyorsa öylece hakkıyla cihad edin. O sizi seçmiş, babanız İbrahim'in yolu olan dinde sizin için hiçbir zorluk yüklememiştir. Bundan önceki kitaplarda ve bu Kur'an'da size müslüman adını veren O'dur. Tâ ki Peygamber size şâhit olsun, siz de insanların şâhitleri olasınız. Namazı kılın, zekâtı verin, Allah'a sarılın. O sizin Mevlâ'nızdır. O ne güzel Mevlâ, ne güzel yardımcısıdır!

[| Alfabetik Sıraya Göre Sûrelerin Fihristi |](#)
[| Kur'an-ı Kerimdeki Sırasına Göre Sûrelerin Fihristi |](#)
[| Yayınlarımız | Ana Sayfa |](#)